

**ЕСТОНСЬКА МОВА
З ПІВ СЛОВА**

**EESTI KEEL
ja EESTI MEEL**

Heinike Heinsoo

**ЕСТОНСЬКА МОВА
З ПІВ СЛОВА**

EESTI KEEL

ja EESTI MEEL

Tekstide tõlge ukraina keelde, ristsõnad ja sõnastik Snižana Fedorovitš
Toimetanud Piret Ruustal, Einar Värä ja Olga Minnik
Kujundanud ja küljendanud Kadi Pajupuu
Helifailid Heinike Heinsoo ja Raimu Hanson

© Heinike Heinsoo ja kirjastus Argo, 2022
Kõik õigused kaitstud.
www.argokirjastus.ee

ISBN 978-9916-704-09-7

Trükitud Tallinna Raamatutrükikojas

Pühendan õpiku Lvivi
Ivan Franko ülikoolile.

*Підручник присвячую
Львівському університету
імені Івана Франка.*

Sisukord

Eessõna	10
I. Eesti keel	12
II. Eesti keel ja eesti meel.....	45
Sissejuhatuseks.....	46
1. Eesti sõnad.....	49
Sõnade struktuur. Laensõnad	
2. Tähed ja numbrid.....	52
Aritmeetika. Auto number. Aadress	
3. Mina räägin endast	55
Verbid <i>olema, elama</i> . Küsisõnad <i>kes? mis? kus? kust?</i> <i>kui vana?</i> Eesti keele sõnatüvi	
4. Mina räägin oma perest.....	60
Nimisõna 3. vormi kasutamine. Kellel? <i>I</i> -vorm. <i>Minul, sinul,</i> <i>temal, meil teil, neil. Kuhu-, kus- ja kust-</i> vormide moodustamine. Nimisõna mitmus	
5. Mari räägib oma perest.....	68
Käskiv kõneviis (<i>sina</i> -vorm). Konstruktsioon <i>mulle meeldib</i>	
6. Musikaalne perekond	73
Omadussõnade võrdlemine (<i>suur, suurem, kõige suurem</i>). Sõna <i>kui</i> eesti keeles. <i>da</i> -infinitiiv (2. vorm)	
7. Aeg	79
Mis? Kui palju? <i>I</i> - ja <i>s</i> -vormid ajaväljendites	
8. Sildid	86
Verbist nimisõna moodustamine: tegijaliide <i>-ja; ära</i> – käskiv kõneviis, käskiva kõneviisi eitus. Järgarvud	
9. Viisakus	89
Abisõnaga verbid: <i>aru saama, ära minema</i>	
10. Mis värvi on armastus?	95
<i>mulle meeldib, pole</i>	
11. Missugune on inimene?	100
<i>nägema, tegema; ta on ja tal on</i> . Mitmuse tüvi. <i>ise, enda</i> . „ <i>ninataga</i> “-vormid	
12. Mis mul seljas on?	110
<i>seljas, jalas, käes, peas, kaelas</i> . Kohakäänete kasutamine	

13. Ei ole halba ilma, on valed riided	117
<i>ga-</i> ja <i>ta-</i> vorm, <i>üleval</i> , <i>all</i> ; tagasõna <i>vahel</i>	
14. Iga päev ei ole pühapäev	123
<i>mille/st mille/ni</i> , <i>kuhu</i> -kääne: -sse ja lühike vorm	
Postpositsioonide kolm käänat: <i>ette</i> , <i>ees</i> , <i>eest</i>	
15. Kes ei söö, see ei tööta	131
Tegusõna vormide moodustamise tabel.	
Lihtmineviku eitus	
16. Kes ei tööta, see ei söö	140
Lihtminevik. Tingiv kõneviis	
17. Millega eestlased ja ukrainlased tegelevad?	147
Tegusõna <i>ma-</i> ja <i>da-</i> vorm. <i>peab tegema</i> , <i>meeldib teha</i> ;	
<i>ja-</i> , <i>mine</i> -vormid	
18. Kaupluses	153
Verbivormide harjutused. <i>tulin</i> , <i>ei tulnud</i> .	
<i>nud</i> -vorm lihtmineviku eitusvormis	
19. Linnas	157
Ees- ja tagasõnad. <i>võin õppida</i> , <i>pean õppima</i> . <i>küll</i>	
20. Külas hea, kodus parem	163
Tagasõnad	
Soovid.....	170
Spikker.....	171
III. Sõnaraamat	191
IV. Lisad	225

Зміст

Передмова	10
I. Естонська мова	12
II. Естонська мова з пів слова	45
Вступне слово	46
1. Естонські слова	49
Структура слів. Запозичені слова.	
2. Букви та цифри	52
Арифметика. Номери автомобілів. Адреса	
3. Я розповідаю про себе	55
Дієслова olema, elama – бути, жити. Питальні слова: kes? mis? kus? kust? kui vana? – хто? що? де? звідки? скільки років? Естонські корінь слова	
4. Я розповідаю про свою родину	60
Використання іменника у 3-ій формі. У кого? І-форма: у мене, у тебе, у нього/у неї, у нас, у вас, у них. Утворення kuhi-, kus-, kust-форм – куди?, де?, звідки? Іменник у множині	
5. Марі розповідає про свою родину	68
Наказовий спосіб (ти). Конструкція mulle meeldib – мені подобається.	
6. Музикальна родина	73
Порівняння прикметників (великий, більший, найбільший). Слово kui (якщо) в естонській мові, da-інфінітив (2-а форма)	
7. Час	79
Котра (година)? І-форма і s-форма у часових виразах	
8. Таблички	86
Утворення віддієслівного іменника: -ja – суфікс зі значенням особи (виробника дії); ära – наказовий спосіб, заперечна форма наказового способу. Порядкові числівники	
9. Ввічливість	89
Дієслова з допоміжним словом/часткою: aru saama, ära minema	
10. Якого кольору любов?.....	95
Mulle meeldib, pole – мені подобається, не	

11. Якою є людина?	100
Nägeta, tegema – бачити, робити; ta on, tal on – він/вона є, у нього /неї є. Корінь множини. ise, enda – сам, свій. „ <i>ninataga</i> “-форми	
12. В що ти одягнений?	110
Seljas, jalas, käes, peas, kaelas. На тілі, на ногах, на руках, на голові, на шиї. Використання місцевих відмінків	
13. Немає поганої погоди, є неправильний одяг,	117
ga- i ta-форми; üleval (нагорі), all (внизу); післяйменник vahel (між)	
14. Не кожен день неділя	123
mille/st mille/ni, алатив kuhu (куди?): -sse та коротка форма. Три відмінки післяйменників: ette, ees, eest	
15. Хто не їсть, той не працює	131
Таблиця зміни форм дієслів. Заперечення у простому минулому часі	
16. Хто не працює, той не їсть	140
Минулий час. Умовний спосіб	
17. Чим займаються естонці та українці?	147
Інфінітивні форми дієслова – ma- ja da-vorm; peab tegema, meeldib teha – треба роботи, подобається робити; ja-, mine-форми	
18. У магазині	153
Вправи на розрізнення форм дієслів. tulin, ei tulnud – прийшов, не прийшов. tud-форма при запереченні у простому минулому часі	
19. У місті	157
Прийменники та післяйменники. võin õppida, pean õppima – можу вчитися, маю вчитися. küll – дійсно	
20. В гостях добре, вдома краще	163
Післяйменники	
Побажання	171
Довідка	172
III. Словник	191
IV. Додатки	225

1.

Eesti sõnad

Естонські слова

1.

Loe järgnevaid eesti sõnu!

Прочитай наступні естонські слова!

maa, meri, must, musi, muusika, kaos, määrima, mälu, mühakas, müür, möla, mööbel, miisu, kiisu, kali, kaalikas, kallab, kell, keel, kera, kerra, suur, suri, seerum, sama, sammal, sambla, seisma, seesam, sassis, kasi, Säh sulle!, siiruveeruline, kullakarvaline, keerukas, saabas, saapad, siiberdama, sibul, majja, meelitama, mesilane, kola, küla, kära, mõla, rõõmus

koll – kollid, loll – lollid, vill – villad,
tall – talled, tall – tallid, sall – sallid

kala, küla, mõla, saladus, silitama, selgitama

aua, söö, müü, töö, äi, kräunub, seisab, sõidab, miks, mulle, mullid

2.

Eesti sõnad ei ole pikad. Vahel pannakse mitu sõna kokku üheks sõnaks.

Естонські слова не є довгими. Іноді кілька слів складають в одне слово.

puu/maja/elanik > *дерево/будинок/житель* > *житель*
дерев'яного будинку

öö/töö > *ніч/робота* > *нічна робота*

Rõhk on sõna 1. silbil (alguses). See aitab mõista sõna tähendust.
Наголос падає на першій склад (початок) слова. Це допомагає зрозуміти значення слова.

Harjutus

Millised sõnad koosnevad mitmest sõnast?

Tõmba sõnade vahele piir. Tõlgi.

Які слова складаються з декількох слів? Розділи. Переклади.

Tee nii. Зроби так.

raadioreporter > raadio/reporter

kaubabuss, kaubamaja, korrusmaja, filminäitleja,
bussipilet, teatrikassa, telefoninumber, veoauto,
mobiiltelefon, mootorratas, jalgratas

3.

Eesti keeles on palju rahvusvahelisi sõnu. Mille poolest need erinevad ukraina sõnadest?

В естонській мові багато міжнародних слів. Чим вони відрізняються від української?

kassa, pank, pass, viisa, valuuta, pilet, muusika, tenor,
tehnika, auto, buss, metroo, sport, tennis, poks, kino,
film, kunst
eksootika: sebra, elevant, kanguru

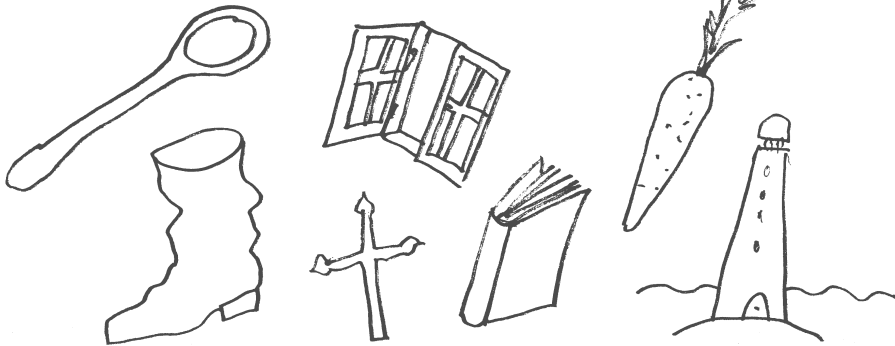
4.

Ka vene keelest on eesti keelde sõnu tulnud. Mida need sõnad tähendavad?

З російської мови також прийшли деякі слова. Що ці слова означають?

saabas, kapsas, lusikas, kiisu, palitu, kasukas, junts, tita, kopikas, majakas, munder, porgand, sibul, präänik, aken, niit, pagan, pirukas, putka, rist, turg, türm, raamat

5.

Ühest sõnatüvest võib saada mitu sõna.

Один корінь може бути основою кількох слів.

ela/ma, mina ela/n *жити, я живу*

elamu = elumaja (elu + maja)

житловий будинок (життя + будинок)

Mina elan elamus. Mina elan elumajas.

Я мешкаю у житловому будинку.

Tere! Kuidas läheb?
 Hästi. Kuidas sinul läheb?
 Tänan. Hästi.

2.

Tähed ja numbrid

Букви та цифри

Tutvu eesti tähestikuga.

Познайомся з естонським алфавітом.

A aa, B bee, C tsee, D dee, E ee, F eff, G gee, H haa, I ii,
 J jott, K kaa, L ell, M emm, N enn, O oo, P pee,
 R err, S ess, Š šaa, Z zett, Ž žee, T tee, U uu, V vee,
 Õ õõ, Ä ää, Ö öö, Ü üü

Numbrid eesti keeles.

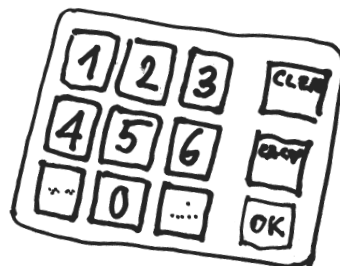
Цифри естонською мовою.

0 null	2 kaks	3 kolm
1 üks	5 viis	6 kuus
4 neli	8 kaheksa	9 üheksa
7 seitse	11 üks/teist	12 kaks/teist
10 kümme		

20 kaks/kümmend 30 kolm/kümmend

100 sada 1000 tuhat

mina / ma sina / sa tema / ta meie / me teie / te nemad / nad
minu sinu tema meie teie nende

Mis? Що?

Mis on **sinu** telefoninumber?
Який твій номер телефону?

Minu telefoninumber on +372 5669519
Мій номер телефону

Tema telefoninumber on
Його номер телефону

Meie telefoninumber on
Наш номер телефону

Teie telefoninumber on
Ваш номер телефону

Nende telefoninumber on
Їхній номер телефону

372 on Eesti suunakood
..... on Ukraina suunakood

Auto number on 683 TEF, 554 KAL, 007 ECD, 423 MOK

Mis on sinu auto number? Mis on nende auto number?
Який у тебе номер автомобіля? Який у них номер автомобіля?

Kus veel on numbreid?
Де ще є числа?

Kell on / Година 6, 7, 8, 9...

Aadress on / Адреса

Tamme 12–3; Riia 45–90; Tolstoi 3–2; Kitzbergi 4; Rüütli 12–2

Mis on **sinu** aadress? **Minu** aadress on Lille 1–3.

Arvuta! Обчисли!

$$22 + 21 = 43$$

kakskümmend kaks pluss kakskümmend üks on nelikümmend kolm

$$32 - 17 = 15$$

kolmkümmend kaks miinus seitseteist on viisteist

$$15 + 35 =$$

$$93 - 56 =$$

$$72 - 19 =$$

$$34 + 22 =$$

$$12 + 45 =$$

$$100 - 99 =$$

Harjuta ise, kui koju lähed! Möödud mõnest majast, ütle:

Address on Tähe 65.

Тренуйся, коли йдеш додому! Проходь повз деякі будинки, скажи:

Адреса – Тяже 65.

Kuidas on ukraina keeles address, telefon, kell?

Tere, kuidas läheb?
 Mul ei ole midagi selga panna!
 Tunnen kaasa.
 Nägemist! Lähen kaubamajja!

12.

Mis mul seljas on?

В що ти одягнений?

Riietus. Одяг

Peas on	на голові
müts, mütsi, mütsi	шапка
kübar, kübara, kübarat	капелюх
kiiver, kiivri, kiivrit	шолом
Kaelas on	на шиї
sall, salli, salli	шарф
rätik, rätiku, rätikut	рушник
kaelakee, -kee, -keed	намисто
kett, keti, ketti	ланцюжок
Kõrvas on	на вухах
kõrvarõngad	сережки
Seljas on	на тілі
pluus, pluusi, pluusi	блузка
särk, särgi, särki	сорочка
kleit, kleidi, kleiti	плаття
seelik, seeliku, seelikut	спідниця
Jalas on	на ногах
king, kinga, kinga; kingad, kingade, kingi (pl.)	взуття
saabas, saapa, saabast;	чоботи
saapad, saabaste, saapaid (pl.)	
sandaal, sandaali, sandaali;	сандали
sandaalid, sandaalide, sandaale (pl.)	
toss, tossu, tossu; tossud, tossude, tosse (pl.)	кросівки
suss, sussi, sussi; sussid, susside, susse (pl.)	тапочки
teksad, teksade, teksasid	джинси

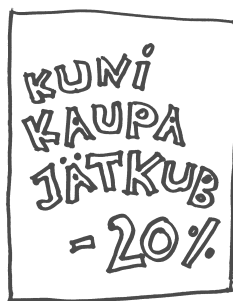
Mis mul seljas on?
В що ти одягнений?

püksid, pükste, pükse	штани
sukk, suka, sukka; sukad, sukkade, sukki (pl.)	панчохи
sokk, soki, sokki; sokid, sokkide, sokke (pl.)	шпарпетки
Käes on	на руках
kinnas, kinda, kinnast;	рукавиці
kindad, kinnaste, kindaid (pl.)	
Sõrmes on	на пальцях
sõrmus, sõrmuse, sõrmust	колючко

Tõlgi ise! Переклади самостійно!

Reklaam

Vaba aja riided kogu perele. Parimad hinnad Eestis!
Одяг для всієї сім'ї. Найкращі ціни у Естонії!

Harjutused

1. Tõlgi!

1. У тебе чудовий перстень на пальці.
2. Це подарунок?
3. Вона має червону спідницю і білу блузку.
4. У дитини на голові рушник.
5. У школі дівчина одягнена в плетену спідницю і блакитну блузку.
6. У батьків теплий одяг.
7. Джинси чорні, а кросівки білі.
8. Мама має гарний шарф.
9. На шарфі є метелики і сонечка.
10. Чи є сонечко смугасте?
11. Сонечко плямисте.
12. Скільки цяток має сонечко?
13. Дідузь точно знає, що сонечко має шість цяток.

2.

Missugused on Anu, Ants, Mari ja teised selle perekonna liikmed?

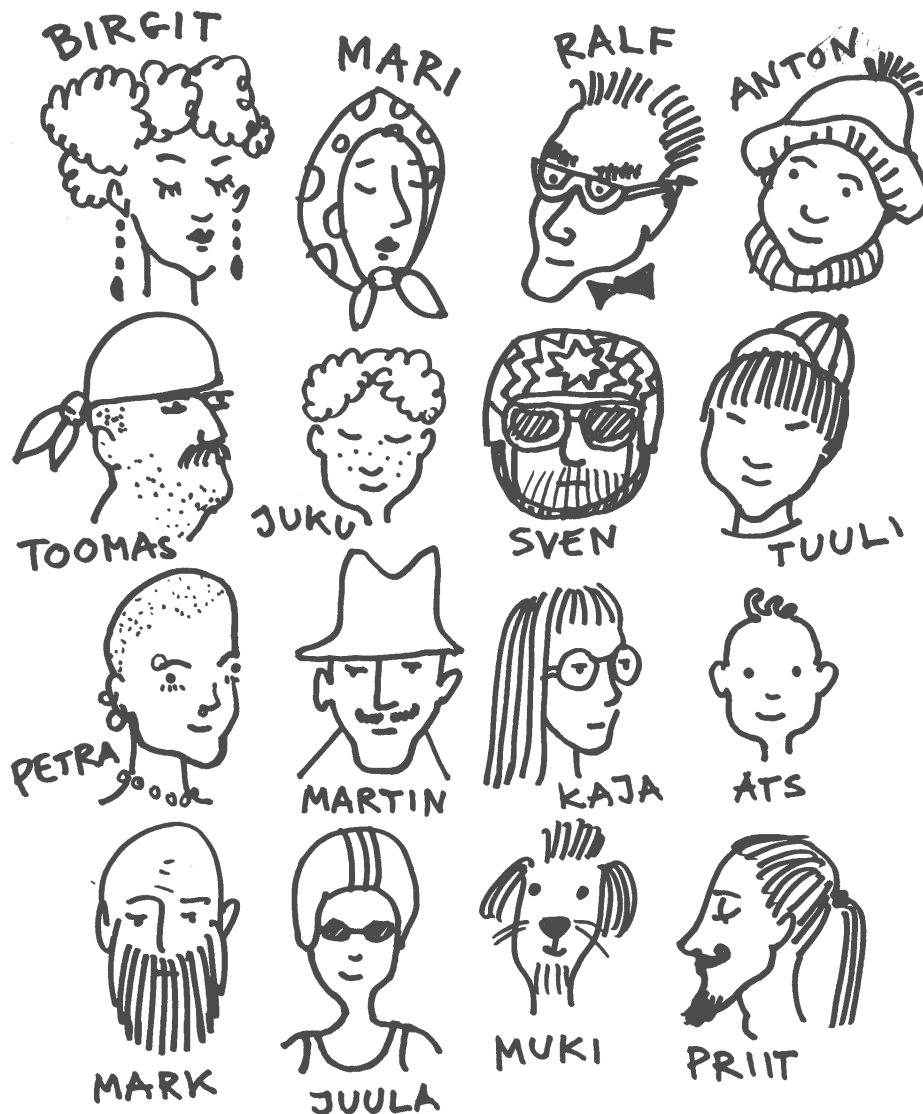
Якими є Ану, Антс, Марі і їхні члени родини?

Kirjelda pilte. Mis tal seljas on? Lisa värvid ise.

Опиши картинки. У що він одягнений? Додай кольори самостійно.

Mängi sõbraga Näomängu. Vali välja üks pilt, sõber küsib: „Kas ta on mees?“, „Kas ta...?“ Kuni ta arvab ära, millise pildi sa valisid.

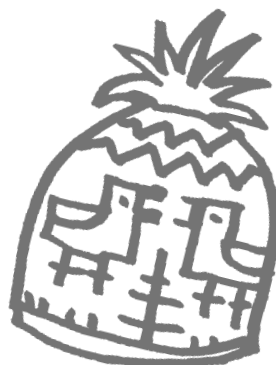
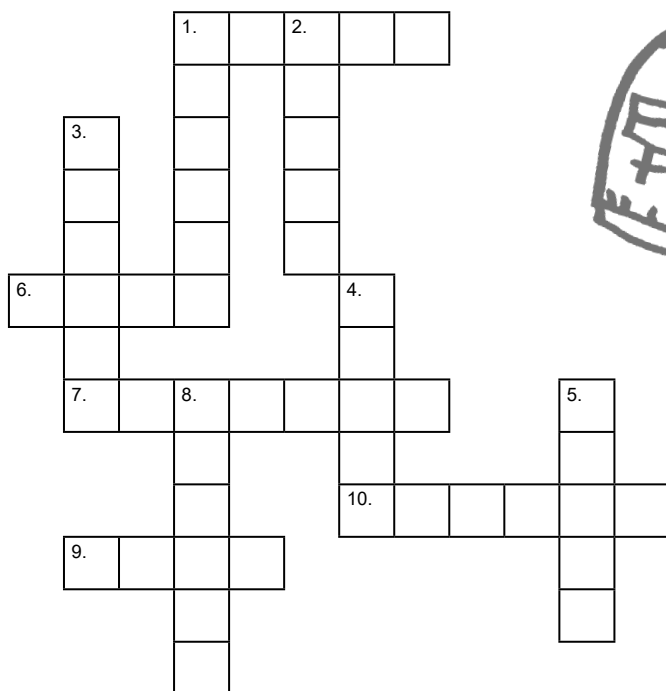
Mis mul seljas on?
В що ти одягнений?

3.

Mis sul on seljas, jalas... kodus, tööl, ülikoolis, teatris, suvel, talvel? Otsi lisaõnu sõnaraamatust. Kirjuta siia. *Знайди додаткові слова в словнику. Напиши тут.*

4.

Ristsõna

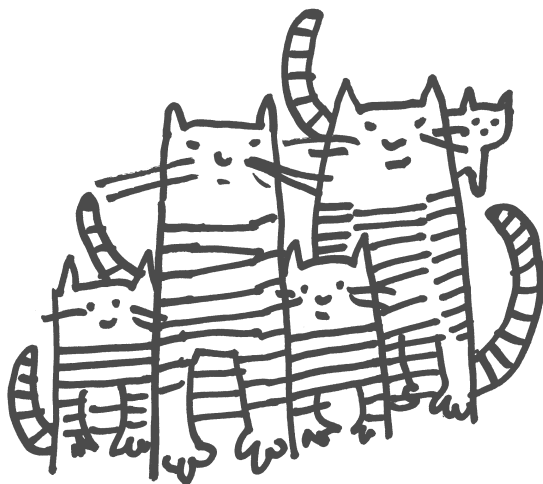

Kõrvale:

1. шкарпетки 6. сорочка 7. кофта 9. шапка 10. чоботи

Alla:

2. плаття 3. нічна сорочка 4. блузка 5. капелюх 8. пальто

5.

Tee nii. Pildil on triibuline kass, pildil on kaks triibulist kassi.

Sa ju mäletad, et arvsõnaga on 3. vorm! Kasuta erinevaid arvsõnu!
Пам'ятай, що з числівниками вживається 3 форма! Використай різні числівники.

красива жінка (3), струнка мама (2), велике редагування (5), хороша бібліотека (19), товсті діти (4), старий дідусь (7), приємна вчителька (100), молодий хлопець (215), красива спідниця (33), високий лікар (11), важка сумка (19), поганий магазин (21), низенька медсестра (13)

6.

Tee nii. Kassil ei ole nime. Kassidel ei ole nime.

Sa ju mäletad, et eitusega on 3. vorm.

Ти пам'ятаєш, що у запереченні використовується 3-я форма.

1. Tüdrukul on uus seelik. 2. Mul on punane auto. 3. Poisil on teatripilet. 4. Emal on kena must kleit. 5. Vanaemal on televiisor. 6. Tal on kena sõber. 7. Naisel on väike tütar. 8. Meil on pruun koer. 9. Kosmonaudil on uus rakett. 10. Modellil on ilus pluus. 11. Kelneril on must ülikond. 12. Dirigendil on frakk. 13. Mehel on raske töö. 14. Lapsel on lühike seelik.

7.

Räägi, mida sul on kaks või kolm või rohkem. Mida sul ei ole.

Скажи, чи ти маєш два чи три або більше. Чого ти не маєш.

8.

Tõlgi!

Tee nii. *Haigla – arst > Haiglas on arstid.*

Зроби так. Лікарня – лікар. У лікарні є лікарі.

1. Polikliinik – medõde, 2. kosmos – kosmonaut,
3. kauplus – uus sall, 4. ülikool – tark üliõpilane,
5. kool – tore õpetaja, 6. suu – hammas, 7. pea – juuksed,
8. lasteaed – laps, 9. loomaaed – elevant ja sebra,
10. botaanikaaed – palm, 11. raamatukogu – paks raamat,
12. büroo – dokument, 13. restoran – klient ja kelner,
14. kontor – boss.

9.

Tee nii. *Kas sa tunnend seda meest? (3. vorm) Jah, ma tunnen seda meest. See on minu naaber. Ei, ma ei tunne seda meest.*

Це красивий хлопець, це мудрий лектор, це не ввічливий офіціант, це хороший лікар, це ввічливий пенсіонер, це чудові діти, це точний бухгалтер.

Mõtle, aruta sõbraga. Kas sul on mõtteid, kuidas eesti keele käändevorme moodustatakse? Kas oled märganud seaduspärasusi? Tee seda oma emakeeles, kui sul nii lihtsam on. Too näiteid sarnaselt käituvate sõnade kohta.

Подумай, подискутуй із другом. Чи ти маєш якісь думки, як це перекласти на естонську мову? Чи помітив деякі закономірності? Зроби так само на своїй рідній мові, якщо так тобі простіше. Наведи кілька схожих прикладів до слів.

Tere, kuidas läheb?
 Tänan, hästi. Suurepärane ilm!
 Siis nautige seda päeva!
 Kindlasti. Lähen jalutama.

13.

Ei ole halba ilma, on valed riided

Немає поганої погоди, є неправильний одяг

Loe laulu sõnad, tõlgi. Прочитай слова пісні, переклади.

IGA ILMAGA
Airi Liiva

Ma tulen täna ja tulen homme.
 Ma tulen siis, kui sajab rahet, sajab lund.
 Ma toon sul kooki, kohvi, komme,
 kui oled ärganud või kui magad und.

Ma tulen palava ja külmaga.
 Ma tulen külla iga ilmaga.
 Ma tulen palava ja külmaga.
 Ma tulen külla iga ilmaga.

Ma käisin eile ja üleeile,
 kui paistis päikene ja puhus vinge tuul.
 Tõin õunu, ploome ja kirsse teile.
 Sind polnud kodus –
 olid maal või kuul.

Ma tulen palava ja külmaga...

Ma tulen suvel ja külmal talvel,
 kui käed on käpikutes, nina otsas jää.
 Sa ootad ukstel ja oled valvel.
 Võib-olla lehvitad või sirutad mul käe.

Ma tulen palava ja külmaga...

Tõlgi laul. Переклади пісню! Mis tundub eesti keeles imelik?

Що незвичайного у естонській мові?

Tulen palava ja külma/ga, tulen külla iga ilma/ga. – Приїду у жару і в холод, приїду у гості.

Tavaliselt ga-vorm (+ga) tähendab

1) kellegagi koos olemist. – ga-форма означає “бути з кимось”:

Laps läheb emaга kinno. – Діти з мамою йдуть у кіно;

2) vahendit, “робити чимось”. Nt *söön lusikaga, sõidan bussiga, lähen lennukiga.* – їсти ложкою, їхати автобусом, їхати літаком.

Käed on käpikutes = käpikud on käes – руки в рукавицях.

Nina otsas jää = ninaots on väga külm – Лід на кінчику носа = кінчик носа дуже холодний

Polnud = ei olnud. Sa ei olnud kodus = sa polnud kodus = sind polnud kodus. *Ти не був вдома.* IMPERFEKT (минулий час)

Vanasõna

Vihma sajab laisale, hea ilm virgale.

Дощ падає для лінивого, погода хороша для працьовитого.

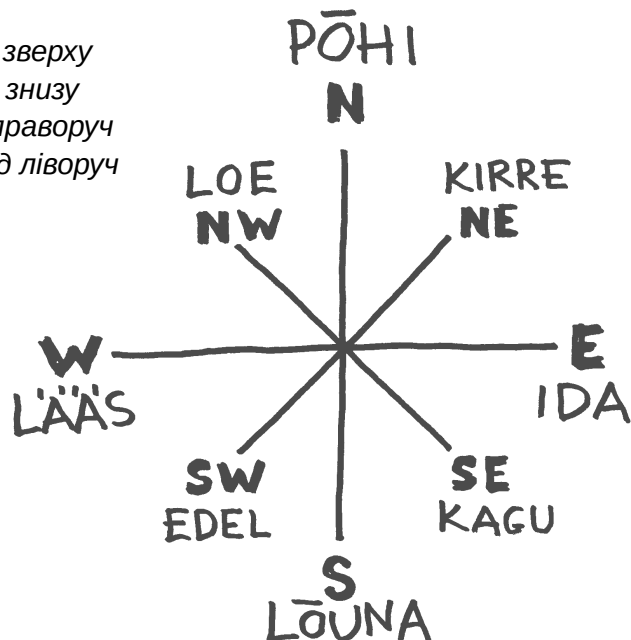
Ilmakaared. Сторони світу

Põhi on üleval – Північ зверху

Lõuna on all – Південь знизу

Ida on paremal – Схід праворуч

Lääs on vasakul – Захід ліворуч

Ei ole halba ilma, on valed riided

Немає поганої погоди, є неправильний одяг

Mis on üleval? Taevas on üleval. Mis on all – maa on all. Mis on maa all? Võib-olla on maa all varandus. – *Що зверху? Небо зверху. Що знизу – знизу земля. Що під землею? Можливо, під землею скарб.*

Ilmakaared: põhi, põhja, põhja; kirre, kirde, kirret; ida, ida, ida; kagu, kagu, kagu; lõuna, lõuna, lõunat; edel, edela, edelat; lääs, lääne, läänt; loe, loode, loet.

Vaata kaarti! Millised linnad on Põhja-Eestis, millised Lõuna-Eestis? Räägi ka Ukraina linna/de/st. *Подивись на карту! Які міста на півночі Естонії, які на півдні? Розкажи також про українські міста.*

Milline suur linn on Ida-Eestis? Aga mis on Lääne-Eestis? Kirde-Eesti, Kagu-Eesti, Edela-Eesti, Loode-Eesti.

Яке велике місто є у Східній Естонії? А у Західній Естонії? Північно-Східна Естонія, Південно-Східна Естонія, Південно-Західна Естонія, Північно-Західна Естонія.

Harjutused

2.

Tõlgi sõnad. *Переклади слова.*

tuul, tuule, tuult
 tuuline, tuulise, tuulist
 tugev, tugeva, tugevat
 tuuletu, tuuletu, tuuletut
 külm, külma, külma
 soe, sooja, sooja
 vihm, vihma, vihma
 lumi, lume, lund
 rahe, rahe, rahet
 lörts, lörtsi, lörtsi
 sadama, sadada, sajab + 3. vorm, nt sajab vihma
 vihmane, vihmase, vihmast
 päikseline, päikselise, päikselist
 päike, päikese, päikest
 kuu, kuu, kuud
 täht, tähe tähte
 paistma: päike paistab
 selge, selge, selget
 pilvine, pilvise, pilvist
 pilv, pilve, pilve
 taevas, taeva, taevast
 pime, pimedat, pimedat
 valge, valge, valget (värv – *світло*)
 udu, udu, udu
 udune, uduse, udust
 märg, märja, märga
 libe, libeda, libedat
 jää, jää, jääd
 lumi, lume, lund

Kasuta neid sõnu. Räägi ilmast. *Використай ці слова. Розкажи про погоду.*

Täna on pilvine. Eile oli tuuletu. Homme on päikseline...

Kas mäletad? Чи ти пам'ятаєш?

Täna on tuuline, homme on tuulisem, aga ülehommel on kõige tuulisem.

Võrdle, tee lause. Порівняй, зроби речення: vihmane, päikseline, udune, pime, valge, soe.

Tähelepanu! Зверни увагу!

Tuul puhub. – Вітер дме.

Päike paistab. – Сонце світить.

Vihma, lund (3.vorm) sajab. – Дощ, сніг (3 форма) падає.

Mõistatus

Õues mäena, toas veena.

Räägi ilmast! Milline on ilm talvel, kevadel, suvel, sügisel? Eestis? Ukrainas? Aafrikas? *Поговори про погоду! Яка погода взимку, весною, літом, восені. В Естонії? В Україні?*

3.

Lõpeta lause, tõlgi. Закінчи речення, переклади.

sajab, soe, miinus kümme, lumine, ebameeldiv, palju, kevadkuu, vaikne, talvekuu, suvel, tuuline, tugev, sügisel

1. Eelmine talv oli
2. Vihm on
3. Meie kliima on.....
4. Õhu temperatuur on kraadi.
5. Päike ja ilm on
6. Hommik oli, aga õhtu
7. Mai on
8. Detsember on
9. Kui jõuluvana tuleb, on lund.
10. Jõuluvana ei tule rongiga, ta tuleb (saan, saani, saani).
11. Roosid õitsevad
12. Lapsed lähevad kooli
13. Kui sajab, võta vihmavari.

4.

Vasta!

1. Millal on Ukrainas kõige palavam? 2. Mis kuus algab kevad? 3. Millal on kõige pikem päev ja kõige lühem öö? 4. Kas sa tead, millal on jaanipäev? 5. Millal inimesed korjavad seeni ja marju? 6. Kas metsas kasvavad maasikad ja mustikad? 7. Kus kasvavad jõhvikad (soo)? 8. Millal linnud saabuavad Eestisse?

5.

Tõlgi!

1. Зранку було сонячно і світло. 2. Надворі туманно.
3. Я не люблю холодних зим. 4. Я прийду у спеку і холод. 5. Це красиві квіти. 6. Чому твій ніс холодний? 7. В Україні вже у квітні весна.
8. В Естонії завжди падає сніг. 9. Сонце сходить о п'ятій. 10. Сонце сходить зі сходу. 11. На морі шторм (буря). 12. У Таллінні вологий клімат.
13. Завтра буде град. 14. Вітер 4 метри на секунду. Скільки кілометрів буде вітер на годину?

